

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2013

E_3.ΒΑΛ2Κ(ε)

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 28 Απριλίου 2013

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ωρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δημοσθένους υπέρ της Ροδίων ελευθερίας 17 - 18

Όρατε δὲ κάκειν', ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, ὅτι πολλοὺς ὑμεῖς πολέμους πεπολεμήκατε καὶ πρὸς δημοκρατίας καὶ πρὸς ὀλιγαρχίας. καὶ τοῦτο μὲν ἴστε καὶ αὐτοί· ἀλλ' ὑπὲρ ὧν πρὸς ἑκατέρους ἔσθ' ὑμῖν ὁ πόλεμος, τοῦτ' ἴσως ὑμῶν οὐδεὶς λογίζεται. ὑπὲρ τίνων οὖν ἔστιν; πρὸς μὲν τοὺς δήμους ἡ περὶ τῶν ιδίων ἐγκλημάτων, οὐ δυνήθενταν δημοσίᾳ διαλύσασθαι ταῦτα, ἡ περὶ γῆς μέρους ἡ ὅρων ἡ φιλονικίας ἡ τῆς ἡγεμονίας· πρὸς δὲ τὰς ὀλιγαρχίας ὑπὲρ μὲν τούτων οὐδενὸς, ὑπὲρ δὲ τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐλευθερίας· ὥστ' ἔγωγ' οὐκ ἀν δύκυνσαμ' εἰπεῖν μᾶλλον ἡγεῖσθαι συμφέρειν δημοκρατούμενους τοὺς Ἑλληνας ἀπαντας πολεμεῖν ὑμῖν ἡ ὀλιγαρχούμενους φίλους εἶναι. πρὸς μὲν γὰρ ἐλευθέρους ὅντας οὐ χαλεπῶς ἀν εἰρήνην ὑμᾶς ποιήσασθαι νομίζω, ὅπότε βουληθείητε, πρὸς δ' ὀλιγαρχούμενους οὐδὲ τὴν φιλίαν ἀσφαλῆ νομίζω· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ὀλίγοι πολλοῖς καὶ ζητοῦντες ἀρχειν τοῖς μετ' ισηγορίας ζῆν ἡρημένοις εῦνοι γένοιντ' ἀν.

To διδαγμένο κείμενο αντλήθηκε από το TLG

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2013

E_3.ΒΑΛ2Κ(ε)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟΥ

- A.** Από το παραπάνω κείμενο να γράψετε στο τετράδιο σας τη μετάφραση του αποσπάσματος: «πρὸς μὲν τοὺς δήμους ... εὗνοι γένοιντ' ἄν».

Μονάδες 10

- B.** Να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις.

- B1.** «οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ὄλιγοι πολλοῖς καὶ ζητοῦντες ἄρχειν τοῖς μετ' ίσηγορίας ζην ἡρημένοις εὗνοι γένοιντ' ἄν». Ποιες διαφορές μεταξύ των ολιγαρχικών και των δημοκρατικών πολιτευμάτων παρουσιάζει στην παραπάνω φράση ο Δημοσθένης και ποια αντίληψη εκθέτει για τη φιλία;

Μονάδες 15

- B2.** Λαμβάνοντας υπόψη τη φράση: «συμφέρειν δημοκρατουμένους τοὺς Ἑλληνας ἀπαντας πολεμεῖν ύμιν ἡ ὄλιγαρχομένονς φίλους είναι» και το απόσπασμα που σας δίνεται παρακάτω από την παράγραφο 14, να παρουσιάσετε και να σχολιάσετε τη θέση του Δημοσθένη για τη δυνατότητα σύναψης ωδιαστικών συμμαχικών σχέσεων με ολιγαρχικά πολιτεύματα.

«Ομως κι αν αυτοδύναμα κατείχαν την εξουσία στην πόλη οι Ρόδιοι που την κατέχουν σήμερα, δε θα σας ἐδινα τη συμβουλή να τους κάνετε συμμάχους, ἐστω κι αν ἐδιναν την υπόσχεση ότι θα κάνουν για σας τα πάντα. Διότι βλέπω ότι αυτοί στην αρχή, για να καταλύσουν το δημοκρατικό πολίτευμα, προσεταρίσθηκαν κάποιους πολίτες και, όταν πέτυχαν το σκοπό τους, πάλι τους απομάκρυναν. Επομένως νομίζω ότι αυτοί που δε φάνηκαν πιστοί σε κανέναν ούτε και σε εσάς θα είναι σταθεροί σύμμαχοι».

Μονάδες 15

- B3.** Να αναφέρετε ονομαστικά τις έντεχνες αποδείξεις και να αναλύσετε το περιεχόμενο του όρου: ήθη.

Μονάδες 10

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2013

E_3.ΒΑΛ2Κ(ε)

- B4** α. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου (να γράψετε μόνο μία) έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω τύποι: **ύποπτος, ασυνείδητος, διένεξη, νόμισμα, αυθαίρετος.**

Μονάδες 5

- β. Λαμβάνοντας υπόψη τις καταλήξεις που σας δίνονται να σχηματίσετε ένα παράγωγο (απλό ή σύνθετο) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

λογίζεται: -ός

όκνησαμι: -ός

είπειν: -ός

ήγεισθαι: -ης

γένοιντο: -ός

Μονάδες 5

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφωντας, Απομνημονεύματα Β,6,35

Ταῦτα μὲν δή, ἐφη σ Σωκράτης, ἐξέσται μοι λέγειν περὶ σοῦ πρὸς οὓς ἀν
βιούλη φίλους ποιῆσασθαι εἰὰν δέ μοι ἔτι ἐξουσίαν δῶς λέγειν περὶ σοῦ ὅτι
ἐπιμελής τε τῶν φίλων εἴ καὶ οὐδενὶ οὕτω χαίρεις ὡς φίλοις ἀγαθοῖς, καὶ
ἐπὶ τοῖς καλοῖς ἐργοῖς τῶν φίλων ἀγάλλῃ οὐχ ἥττον ἢ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ
καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τῶν φίλων χαίρεις οὐδὲν ἥττον ἢ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ,
ὅπως τε ταῦτα γίγνηται τοῖς φίλοις οὐκ ἀποκάμνεις μηχανώμενος, καὶ ὅτι
ἔγνωκας ἀνδρὸς ἀρετὴν εἶναι [τό] νικᾶν τοὺς μὲν φίλους εὗ ποιοῦντα, τοὺς
δ' ἔχθροὺς κακῶς, πάνυ ἀν οἴματι σοι ἐπιτήδειον εἶναι με σύνθηρον τῶν
ἀγαθῶν φίλων.

To αδίδακτο κείμενο αντλήθηκε από το TLG

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

σύνθηρος: βοηθός στο κυνήγι, στην αναζήτηση.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2013

E_3.ΒΑΛ2Κ(ε)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΔΙΔΑΚΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παραπάνω κειμένου.

Μονάδες 20

Γ2 α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

σοῦ:

τη δοτική ενικού στο γ' πρόσωπο

έπιμελής:

την κλητική ενικού του θηλυκού γένους

ούδενί:

τη γενική ενικού του θηλυκού γένους

ήττον:

το θετικό βαθμό

ἀνδρός:

τη δοτική πληθυντικού

έαυτοῦ:

την ίδια πτώση, το ίδιο γένος στον άλλο αριθμό

ἀρετὴν:

τη δοτική πληθυντικού

ἐπιτήδειον:

τη δοτική του ενικού αριθμού

τοῖς καλοῖς:

την αιτιατική πληθυντικού του ίδιου γένους στο

ποιοῦντα:

συγκριτικό βαθμό

ποιοῦντα: τη γενική πληθυντικού του θηλυκού γένους

Μονάδες 5

β. ἔξεσται:

το απαρέμιφατο εγεστώτα

ποιήσασθαι:

το β' ενικό προστακτικής παρακειμένου στην ίδια φωνή

δῶς:

το γ' ενικό οριστικής του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή

μηχανώμενος:

το β' ενικό οριστικής παρατατικού στην ίδια φωνή

ἔγνωκας:

τη μετοχή αορ. β' του αρσενικού γένους στη δοτική πληθυντικού.

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2013

E_3.ΒΑΛ2Κ(ε)

Γ3 α. Να κάνετε πλήρη συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων:

ταῦτα (το πρώτο), λέγειν (το πρώτο), ἐπί τοῖς ἔργοις, τοῖς φίλοις, μηχανώμενος, σύνθηρον.

Μονάδες 6

β. Να βρείτε τις προτάσεις στις οποίες ανήκουν τα ρήματα: **χαίρεις** (το πρώτο), **γίγνηται**. Να τις γράψετε ολόκληρες και στη συνέχεια να τις χαρακτηρίσετε ως προς τη σχέση τους με τις άλλες, το είδος, το περιεχόμενο και τη συντακτική τους θέση.

Μονάδες 4

